

de Huijganzen dus niet verloren tijdens hun jarenlange gevangenschap op de diverse Wassenaarse landgoederen, van waaruit ze al weer een aantal jaren geleden ontsnapten en vervolgens verwilderden. Natuurlijk hopen we dat deze uitheemse ganzen niet de permanente bewoners van het ooievaarsnest zullen worden. Dit laatste zou gezien hun agressiviteit echter helaas wel eens realiteit kunnen worden.

Hein Verkade

STELTLOPERS OP BOLLENLAND

Dat het onder water zetten van een stukje bollengrond onbedoeld een rijk vogelgebiedje op kan leveren, was vorig jaar reeds bekend toen aan de Loosterweg bij Lisse eind augustus één hectare onder water kwam te staan. Vooral Krombekstrandlopers en Kluten trokken toen de aandacht. Door de aanwezigheid van een Blonde Ruiter op een dergelijk perceel in augustus van dit jaar, heeft de aanwezigheid van vogels op geïnundeerd bollenland nu nationale bekendheid gekregen.

De collega die mij vorig jaar attent maakte op het perceeltje aan de Loosterweg, vertelde mij op 15 augustus j.l. dat er weer bollenland onder water was gezet. Het eerste bezoek nog diezelfde dag wees uit, dat het gebiedje bijzonder aantrekkelijk was voor steltlopers. Vooral de tientallen Grutto's en Kemphanen vielen op. 's Avonds sprak ik Gijs van der Bent en ik wees hem op de uitstekende mogelijkheden om aan de Loosterweg steltlopers te fotograferen. Dit leidde ertoe, dat René van Rossem zaterdagmiddag de Blonde Ruiter ontdekte. Hij alarmeerde direct enkele Katwijkers en Noordwijkers en ook het telefonisch netwerk van de Dutch Birding Association. Dit had tot gevolg dat binnen een half uur een aantal mensen de waarneming kon bevestigen. Omstreeks 19.00 uur werd de vogel waar het allemaal om ging onrustig. Even later vloog hij op en verdween in noordelijke richting. De even later toestromende vogelaars hadden het nakijken! Op zondagmiddag keerde de Blonde Ruiter echter terug. Ook dit ging als een lopend vuurtje door soortenjagend Nederland en België! In horden kwam men naar de Loosterweg alwaar de politie af en toe kwam kijken of alles verkeerstechnisch gezien een goed verloop had. Vermoedelijk hebben vele honderden vogelaars de Blonde Ruiter hebben kunnen observeren. Voor de omwonenden moeten al die mensen met kijkers en telescopen een amusant schouwspel opgeleverd hebben.

In de regionale pers en zelfs in de landelijke ochtendbladen werd aandacht besteed aan de bijzondere vogel bij Lisse. Het aardige was dat de Blonde Ruiter zich heel goed liet bekijken en in het geheel geen schuwheid toonde. Bij meer vogels uit het hoge noorden is dit bekend: Morinelplevier en franjepoten b.v. Op 19 augustus werd de Blonde Ruiter voor het laatst gezien. Nog dagen hierna reden auto's vol vogelaars de Loosterweg op, maar vergeefs, ditmaal keerde de vogel niet terug.

Bij al deze belangstelling kun je je afvragen of dit allemaal niet erg overdreven is. Die vraag kan men zich evenwel bij allerlei zaken in de hobbysfeer stellen. Een verzamelaar van prentbriefkaarten is bereid naar Keulen te rijden om daar een beurs te bezoeken. Een fanatieke schaatser reist naar Finland voor een slopende alternatieve elfstedentocht. Zo zijn er ook vogelaars behept met een soort verzamelwoede, namelijk om zoveel mogelijk vogelsoorten in ons land te zien. Zolang deze hobby niet gepaard gaat met het plattrappen van natuurterreinen en het verstoren van broedvogels is hier niets op tegen.

Enkele jaren geleden hebben deze vogelaars zich verenigd in de al eerder genoemde Dutch Birding Association. Dit heeft ertoe geleid dat het aantal

mensen met een grote kennis van de determinatieproblematiek snel is toegenomen. Omdat de ontdekking van een zeldzame vogel direct wordt doorgegeven, zijn vele anderen meestal in de gelegenheid de bijzondere vogel ook te observeren. Op deze manier lukt het steeds meer mensen om per jaar meer dan 250 (verschillende) soorten in ons land te zien, terwijl reeds velen meer dan 300 soorten op hun "lifelists" hebben. De bereidheid om hiertoe vele duizenden "vogelkilometers" af te leggen, is evenwel een eerste vereiste. Nu was de Blonde Ruiter een soort, die door vrijwel niemand van de nu actieve vogelaars ooit eerder gezien was. Weliswaar wordt deze Noord-Amerikaanse soort ieder jaar in Zuid-Engeland waargenomen, maar in ons land waren er slechts enkele waarnemingen van vóór 1970. Geen wonder dat deze soort voor bijna iedereen een nieuwe soort was voor zijn "lifelists" !

De grote belangstelling aan de Loosterweg bleef natuurlijk ook bij de eigenaar niet onopgemerkt. Hij had er kennelijk plezier in, filmde de publieke belangstelling en liet zich uitvoerig voorlichten over alle soorten vogels die er op zijn land rondliepen. Hij vertelde dat de inundatie tot doel heeft bepaalde schimmels en aaltjes te bestrijden. Ook de onkruidbestrijding wordt hiermee gediend. Per hectare levert deze vorm van bestrijding een voordeel van f 1000,- op, vergeleken met de alom toegepaste chemische bestrijding. De eigenaar vertelde ook dat de vogels pas na een dag of tien na het begin van de inundatie neerstrijken. Dit kan veroorzaakt worden door een soort sneeuwbaaleffect. Als eenmaal een groepje loopt te fourageren, komen andere vogels er ook gemakkelijker toe, neer te strijken. Verder zal meespelen dat de ontwikkeling van muggenlarven pas na een week op gang komt. Bij nauwkeurige observatie was te zien, dat veel steltlopers razendsnel kleine prooien uit het water oppikten. Gelet op de vele muggen op het water moeten dit wel muggenlarven zijn geweest.

Niet alleen die Blonde Ruiter kwam de Loosterweg bezoeken, al was hij wel de meest bijzondere gast. In de periode 15 augustus- 5 september werden de volgende soorten daar aangetroffen. Tussen haakjes staat het aantal vermeld dat daar maximaal aanwezig was.

Zwarte Ruiter (6), Groenpootruiter (2), Oeverloper (8), Bosruiter (2), Witgatje (1), Grutto (43), Wulp (6), Scholekster (3), Kievit (28), Kemphaan (27), Bontbekplevier (21), Watersnip (3), Bonte Strandloper (3), Kleine Strandloper (5), Goudplevier (4), Bergeend (5), Wilde Eend (18), Slobeend (5), Krakeend (2), Wintertaling (2), Blauwe Reiger (2), Purperreiger (1), Lepelaar (11), Vissdief (3), Kleine Jager (1), Kokmeeuw (230), Stormmeeuw (12), Zilvermeeuw (8), Kleine Mantelmeeuw (8), Grote Mantelmeeuw (10), Witte Kwikstaart (18).

Dat er in augustus nog zoveel Grutto's in onze regio verblijven, is eigenlijk iets bijzonders. Na de broedtijd trekken vrijwel alle Grutto's naar het Deltagebied en Flevoland om daarvandaan in augustus naar het zuiden te trekken. Ook de Lepelaars die enkele avonden op bezoek kwamen, trokken de aandacht. Ze kwamen laag aanvliegen vanuit noordwestelijke richting. Waar ze overdag verbleven was niet geheel duidelijk, maar vermoedelijk verbleef een aantal in de polder tussen Noordwijkerhout en het Lissersbos, gelet op waarnemingen van Leen en Hermien van Duyn. Wellicht zijn de Lepelaars (17 ex) die ik op 25 augustus zag rusten in een weiland bij Hillegom, ook tot de bezoekers van de Loosterweg te rekenen.

Het is te hopen, dat inundatie van bollenland steeds meer in zwang zal komen. In Noord-Holland wordt deze methode al op grotere schaal toegepast. Naast een meer milieuvriendelijke vorm van onkruidbestrijding geeft het de vogelliefhebbers een schitterende gelegenheid allerlei steltlopers waar te nemen.

Jelle van Dijk